

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ / ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Επαναπροσδιορισμός της ευθύνης των παρόχων υπηρεσιών στην κοινωνία της πληροφορίας (Internet Service Providers)

Η διείδυση της ψηφιακής επιγραμμικής τεχνολογίας στην επικοινωνία, την πληροφόρηση, την ψυχαγωγία και τις συναλλαγές έχει θέσει σημαντικές προκλήσεις για τον κοινοτικό νομοθέτη και για τις εθνικές έννομες τάξεις, υπαγορεύοντας μια εντατική παραγωγή νομοθετικού έργου στους δύο βασικούς άξονες της ψηφιακής οικονομίας, τα δίκτυα πρόσβασης και το διακινούμενο σε αυτά ψηφιακό περιεχόμενο.

Στον αυστηρά περιορισμένο χρόνο αυτής της εισήγησης θα προσπαθήσω να εστιάσω σε μια προβληματική που κατέχει κεντρική θέση στη θεματική της ψηφιακής οικονομίας, στο ζήτημα δηλαδή της νομικής αξιολόγησης και του επαναπροσδιορισμού του ρόλου των παρόχων υπηρεσιών διαμεσολάβησης μέσα το ψηφιακό περιβάλλον.

Για τις έννοιες διαμεσολαβητές ή ενδιάμεσοι ή πάροχοι υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας δεν υπάρχει ενιαίος ορισμός, εκτός από αναφορές σε μεμονωμένες διατάξεις οδηγιών και νόμων. (άρθρο 8 παρ. 3 Οδηγίας 2001/29, άρθρο 11 Οδηγίας 2004/48, άρθρα 12-14 Οδηγίας 2000/31). (σχτκ. ΜΠρΑθ 4658/2012, ΠΠρΑθ 3530/2017)

Άρθρο 64Α: Ασφαλιστικά μέτρα : Οι δικαιούχοι μπορούν να ζητήσουν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των **διαμεσολαβητών**, οι υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού ή συγγενικού δικαιώματος. ...

Άρθρο 65: Αστικές κυρώσεις

1. Σε κάθε περίπτωση προσβολής ή επαπειλούμενης προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας ή του συγγενικού δικαιώματος ο δημιουργός ή ο δικαιούχος του συγγενικού δικαιώματος μπορεί να αξιώσει κατά περίπτωση την αναγνώριση του δικαιώματός του, την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον. Η άρση της προσβολής μπορεί να περιλαμβάνει κατ' αίτηση του ενάγοντος ενδεικτικά: α) .. β) ... γ) ... Τα δικαιώματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής έχουν οι δικαιούχοι και κατά

διαμεσολαβητή, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή δικαιωμάτων του παρόντος νόμου (άρθρα 10 παρ.1 και 11 της Οδηγίας 2004/48).

«διαμεσολαβητής»: άρθρο 64Α Ν. 2121/93, άρθρο 65 παρ. 1 Ν. 2121/93

«ενδιάμεσος»: άρθρο 17 παρ. 1 εδ. 4 Ν. 1733/1987 (ευρεσιτεχνία)

«ενδιάμεσος»: άρθρο 150 παρ. 4 Ν. 4072/2012 (σήμα)

Αν και οι πάροχοι υπηρεσιών του διαδικτύου αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο στην ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας, δεν μπορεί κανείς να παραγνωρίσει τη σχέση έντασης που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια, λόγω της μαζικής διακίνησης ψηφιακού περιεχομένου, το οποίο προσβάλλει δικαιώματα τρίτων.

Από τις απαρχές κίόλας λειτουργίας του διαδικτύου τέθηκε το ζήτημα ενδεχόμενης δευτερογενούς ευθύνης των διαμεσολαβητών για τη διακίνηση παρανόμου περιεχομένου από τρίτα πρόσωπα, επειδή ακριβώς ο ρόλος τους είναι καθοριστικός στην τεχνική διαδικασία της διακίνησης

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει επισημάνει επανειλημμένα την ανάγκη ανεύρεσης σημείου ισορροπίας μεταξύ των θεμελιωδών ελευθεριών που κρίνονται άξιες προστασίας, καλούμενο να διαφωτίσει διενέξεις που ανακύπτουν στο ψηφιακό περιβάλλον μεταξύ δικαιούχων και χρηστών και των προσώπων που διαμεσολαβούν στην παροχή υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας.

Η προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος της ιδιοκτησίας, μέρος του οποίου αποτελούν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, πρέπει να αποτελεί αντικείμενο σταθμίσεως με την προστασία άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων και δεν θα πρέπει να παρακωλύει την ελευθερία της έκφρασης, την ελεύθερη κυκλοφορία των πληροφοριών (δικαιώματα χρηστών και εν γένει δικαιώματα που εμπεριέχονται στο πληροφοριακό σύνταγμα), την προστασία της επιχειρηματικής ελευθερίας του παρόχου ή την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής¹.

Από την πλευρά του ο κοινοτικός νομοθέτης πολύ νωρίς είχε διακρίνει την αναγκαιότητα θωράκισης των παρόχων από τους κινδύνους που υποκρύπτει γι' αυτούς η επιγραμμική (online) διακίνηση από τρίτα πρόσωπα πληροφοριών με παράνομο περιεχόμενο.

¹ Αποφάσεις C-275/06 Promusicae v. Telefonica της 29/1/2008, σκέψεις 61 επ. C-70/10 Scarlet Extended SA κατά SABAM της 24/11/2011, σκέψη 46 επ., ιδίως 53. C-360/10 SABAM κατά Netlog της 16/2/12, σκέψη 44 επ., ιδίως σκέψη 51.

Έτσι η θέσπιση της Οδηγίας 2000/31 για το ηλεκτρονικό εμπόριο πρόσφερε ένα ασφαλές πεδίο δράσης (ένα καθεστώς ασυλίας) για τους διαμεσολαβητές με τις ρυθμίσεις των άρθρων 12 έως 15 του Τμήματος 4 της Οδηγίας που φέρουν το γενικό τίτλο «ευθύνη των μεσαζόντων παροχής υπηρεσιών», περιορίζοντας την ευθύνη τους για τις τεχνικές διαδικασίες της απλής μετάδοσης (“mere conduit” - άρθρο 12), της αποθήκευσης σε κρυφή μνήμη (“caching” - άρθρο 13) και της φιλοξενίας (“hosting” - άρθρο 14).

Όπως συνέβη και στα περισσότερα κράτη μέλη, στην ελληνική έννομη τάξη οι διατάξεις της Οδηγίας 2000/31/EK μεταφέρθηκαν αυτούσιες με το Π.Δ. 131/2003.

Το καθεστώς ασυλίας της οδηγίας 2000/31 ισχύει κατά οριζόντιο τρόπο υπέρ των παρόχων, καλύπτοντας τυχόν αστική και ποινική ευθύνη τους για όλα τα είδη παράνομων δραστηριοτήτων από τρίτα μέρη². Μια ειδική περίπτωση που γνωρίζουμε, η οποία επιβάλλει ρητή υποχρέωση ελέγχου για τους παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου με επαπειλούμενες διοικητικές κυρώσεις σε βάρος τους, συναντάμε στο άρθρο 51 παρ. 5 του Ν. 4002/2011 για τα τυχερά παίγνια μέσω διαδικτύου.

Προκειμένου να υπαχθούν στο καθεστώς ασυλίας οι δραστηριότητες του παρόχου θα πρέπει να έχουν εντελώς ουδέτερο, τεχνικό, αυτόματο και παθητικό χαρακτήρα, με την έννοια ότι ο ίδιος ο πάροχος δεν γνωρίζει ούτε ελέγχει τις πληροφορίες των χρηστών που μεταδίδει ή αποθηκεύει.

Παράλληλα (με βάση τα άρθρα 12-14 12 παρ. 3, 13 παρ. 3 και 14 παρ. 3) η Οδηγία 2000/31³ προβλέπει τη δυνατότητα να επιβληθεί στους παρόχους, με δικαστικά ή διοικητικά μέσα, η παύση της προσβολής ή η πρόληψή της, με παράλληλη υιοθέτηση κατάλληλων διαδικασιών για την απόσυρση των παράνομων πληροφοριών ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτές.

Σε διοικητικό επίπεδο πρόκειται για την διαδεδομένη στην διεθνή πρακτική διαδικασία γνωστοποίησης και απόσυρσης παρανόμου περιεχομένου (notice and takedown), η οποία πρόσφατα θεσμοθετήθηκε στο ελληνικό δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας με το νέο άρθρο 66Ε του Ν. 2121/93, με τίτλο «Κυρώσεις για προσβολές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο».

Με το άρθρο 66Ε του Ν. 2121/93 , με τίτλο «Κυρώσεις για προσβολές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο», η οποία προστέθηκε στο Ν. 2121/93 με το άρθρο 52 παρ.1 του Ν. 4481/2017,

² Έκθεση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή – Πρώτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2000/31 COM(2003), 702 τελικό, σημείο 4.6.

³ «...3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τη δυνατότητα να επιβληθεί δικαστικά ή διοικητικά στο φορέα παροχής υπηρεσιών η παύση ή η πρόληψη της παράβασης...».

και η οποία προβλέπει διαδικασία ενώπιον της Επιτροπή για τη γνωστοποίηση διαδικτυακής προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, εφόσον προηγουμένως έχει γίνει η σχετική διαδικασία γνωστοποίησης που προβλέπει ο πάροχος και δεν έχει τελεσφορήσει.

(η διαδικασία γνωστοποίησης από την Επιτροπή του άρθρου 66E του Ν. 2121/93 δεν περιορίζεται στον πάροχο πρόσβασης στο διαδίκτυο, ή στον πάροχο φιλοξενίας, αλλά επεκτείνεται και στον διαχειριστή ή/και τον ιδιοκτήτη των επίδικων ιστοσελίδων.

Αλλά και σε δικαστικό επίπεδο είναι συχνή στη διεθνή αλλά και στην ελληνική πρακτική η προσφυγή κατά παρόχων με αίτημα την απομάκρυνση παρανόμων πληροφοριών τις οποίες φιλοξενούν στα δίκτυά τους, ή τη διακοπή της πρόσβασης σε ιστότοπους ή σε ηλεκτρονικές διευθύνσεις μέσω των οποίων διαπράττονται προσβολές τρίτων. (ΠΠρΑθ 457/2016)

Ερμηνευτικές δυσχέρειες γεννά η έννοια της πρόληψης της προσβολής και στο τι μπορεί να συνίσταται αυτή στην πράξη (ΠΠρΑθ 457/2016).

Η Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο με το άρθρο 15 αποκλείει την επιβολή στους παρόχους, μιας γενικής υποχρέωσης προληπτικού ελέγχου των πληροφοριών που μεταδίδουν ή αποθηκεύουν, καθώς και μιας γενικής υποχρέωσης δραστήριας αναζήτησης γεγονότων ή περιστάσεων, τα οποία υποδεικνύουν ότι λαμβάνουν χώρα παράνομες δραστηριότητες.

Η απαγόρευση προληπτικού γενικού ελέγχου των διακινούμενων πληροφοριών δεν αποκλείει έναν ειδικό στοχευμένο έλεγχο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις (Αιτιολογική έκθεση στην Οδηγία 2000/31, σκέψη 47)⁴. Ωστόσο δεν έχει διευκρινισθεί από το ΔΕΕ η διάκριση μεταξύ της απαγορευμένης «γενικής υποχρέωσης ελέγχου» και της επιτρεπτής «υποχρέωσης ελέγχου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις» ούτε το ακριβές περιεχόμενο αυτής της τελευταίας, γεγονός που έχει οδηγήσει στην έκδοση αντιφατικών αποφάσεων από τα εθνικά δικαστήρια των κρατών μελών.

Από την πλευρά του το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με δύο αποφάσεις του έκρινε ότι η επιβολή στον πάροχο απλών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (χωρίς να παρέχει άλλες υπηρεσίες όπως τηλεφόρτωση ή κοινή χρήση αρχείων)⁵ αφετέρου στον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας (διαχείριση πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης)⁶ υποχρέωσης να εγκαταστήσει φίλτρο

⁴ «Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλουν γενική υποχρέωση ελέγχου στους φορείς παροχής υπηρεσιών. Αυτό δεν αφορά τις υποχρεώσεις **ελέγχου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις**, και ειδικότερα δεν θίγει τυχόν εντολές των εθνικών αρχών σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.»

⁵ Απόφαση C-70/10 της 24/11/2011 Scarlet Extended SA κατά SABAM.

⁶ Απόφαση C-360/10 της 16.2.2012 Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) κατά Netlog NV.

περιορισμού, προληπτικά, για απεριόριστο χρονικό διάστημα, για όλους τους πελάτες του και με δικές του δαπάνες, παραβιάζει θεμελιώδη δικαιώματα, όπως το δικαίωμα του παρόχου στην επιχειρηματικότητα (αρ. 16 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ) και το άρθρο 3 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/48, κατά το οποίο τα μέτρα πρόληψης των προσβολών δεν πρέπει να είναι αδικαιολόγητα, περίπλοκα και δαπανηρά.

Από την άποψη των χρηστών παραβιάζεται η ελευθερία διάδοσης πληροφοριών (αρ. 8 και 11 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ) και το δικαίωμα πληροφόρησης, αφού με τη γενικευμένη χρήση ενός φίλτρου δεν είναι δυνατό να διαχωριστεί το παράνομο διακινούμενο από το νόμιμο περιεχόμενο. Το αν μια μεμονωμένη πληροφορία είναι νόμιμη ή όχι μπορεί να εξαρτάται από προηγούμενη άδεια του δικαιούχου ή την εφαρμογή νόμιμων εξαιρέσεων από το δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, οι οποίες ποικίλλουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Επίσης παραβιάζεται το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων των χρηστών, εφόσον ένα τέτοιο σύστημα φιλτραρίσματος θα συνεπαγόταν την αναγνώριση, τη συστηματική ανάλυση και την επεξεργασία των πληροφοριών, οι οποίες αφορούν τα προφίλ που αυτοί έχουν δημιουργήσει στο κοινωνικό δίκτυο, πληροφοριών οι οποίες αποτελούν προστατευόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα⁷.

Παρά τα σοβαρά ζητήματα στάθμισης που θέτει η νομική θεώρηση του ρόλου των διαμεσολαβητών - παρόχων, ήταν αναμενόμενη εξέλιξη να μετακυλιστεί σε αυτούς η υποχρέωση επιβολής κανόνων συμμόρφωσης προς τους χρήστες, δεδομένου ότι αυτοί διαθέτουν τα τεχνικά μέσα να παρεμποδίσουν ή να διακόψουν τη διακίνηση παρανόμου περιεχομένου,.

Το κριτήριο της ουδετερότητας του παρόχου επαναδιατυπώθηκε από το Δικαστήριο σε μια σειρά πρόσφατων αποφάσεων μετά από προδικαστικά ερωτήματα που έθεσαν εθνικά δικαστήρια με αντικείμενο διάγνωσης την ευθύνη των παρόχων.

Εντελώς επιγραμματικά πρόκειται για

Την απόφαση στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-236/08 έως C-238/08 Google France, (23/3/2010), η οποία αφορούσε σε υπηρεσία λειτουργίας μηχανής αναζήτησης και διαφήμισης μέσω υπηρεσιών αντιστοίχισης με τη χρήση λέξεων-κλειδιών ("keyword advertising").

την απόφαση C-324/09 "L'Oréal v. eBay" (12/7/2011), η οποία αφορούσε στην υπηρεσία eBay, όπου ο πάροχος εκμεταλλεύεται διαδικτυακή αγορά με διαφημιστικές καταχωρίσεις προϊόντων τα οποία διατίθενται προς πώληση.

⁷ Απόφαση C-360/10 SABAM κατά Netlog NV, σκέψη 49.

Την απόφαση C-291/13 “Papasavvas” (11/9/2014), η οποία αφορούσε σε μια εταιρία περιοδικού Τύπου, η οποία αναρτά στον διαδικτυακό της τόπο την ηλεκτρονική έκδοση έντυπης εφημερίδας

Την απόφαση C-484/14 “Mac Fadden/Sony (15/9/2016) αφορούσε στην παροχή προσβάσεως σε δίκτυο επικοινωνιών

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με τις αποφάσεις Google France και “L’Oréal v. eBay» (στις υποθέσεις C-236/08 έως C-238/08 Google France, (23/3/2010 και C-324/09 “L’Oréal v. eBay” (12/7/2011)) όπως είδαμε επαναδιατύπωσε το κριτήριο της ουδετερότητας του παρόχου, έκανε όμως ένα βήμα παραπέρα προς την κατεύθυνση της εμπλοκής του παρόχου, διαμορφώνοντας και το κριτήριο ενδεχόμενης ευθύνης του:

Εφόσον ο πάροχος παρέχει αισθητή συνδρομή όπως βελτιστοποίηση της παρουσίασης, διευκόλυνση στην πρόσβαση, προώθηση ή διαφήμιση του διακινούμενου υλικού δεν περιορίζεται στην ουδέτερη τεχνικά θέση αλλά διαδραματίζει ενεργό ρόλο, που του επιτρέπει να λάβει γνώση ή να έχει έλεγχο των στοιχείων που αφορούν τις διακινούμενες πληροφορίες.

Εφόσον οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου ξεπερνούν τον ουδέτερο, τεχνικό και παθητικό τους ρόλο (που απαιτεί η αιτιολ. έκθεση, σκέψη 42) και παρεμβαίνουν ενεργητικά υποστηρίζοντας ή προωθώντας ή διευκολύνοντας τεχνικά πράξεις προσβολής τρίτων, παύει η προστασία τους μέσα από το καθεστώς ασυλίας, ενώ δεν αποκλείεται η πρωτογενής ευθύνη τους ως πρόσωπα που τελούν τα ίδια πράξεις προσβολής (παρουσίαση στο κοινό χωρίς την άδεια του δικαιούχου).

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι στην πρόσφατη νομολογία του ΔΕΕ αναγνώρισε πρωτογενή ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών διαδικτύου, εξομοιώνοντας μορφές παροχής τεχνικής διευκόλυνσης, όπως η παροχή υπερσυνδέσμων με πράξεις παρουσίασης στο κοινό, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ.1 της Οδηγίας 2001/29 (Infosoc), άρα πράξεις προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας.

LINKING PROVIDERS (SEARCH ENGINES) –

C-160/15 GS MEDIA/SANOMA, υπερσύνδεσμος

C- 527/15 FILMSPELER, υπερσύνδεσμος

C-610/15 BREIN/ZIGGO), επιγραμμική ταξινόμηση, μηχανή αναζήτησης

Ήδη στην Στρατηγική για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά (2015), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει το ενδεχόμενο να επιβληθεί στους ενδιάμεσους φορείς η υποχρέωση να επιδεικνύουν μεγαλύτερη ευθύνη και επιμέλεια στον τρόπο

διαχείρισης των δικτύων και συστημάτων τους καθώς και ένα καθήκον επαγρύπνησης (ενότητα 3.3.2.).

Είναι συχνές πλέον οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ πάνω στην αντιμετώπιση του προβλήματος της διακίνησης επιγραμμικού παράνομου περιεχομένου μέσω ψηφιακών πλατφορμών(π.χ. Οδηγία 2017/541, Πρόταση Οδηγίας για την Πνευματική Ιδιοκτησία, Πρόταση Οδηγίας για τα οπτικοακουστικά μέσα) σχτκ. σελ. 3 (Ανακοίνωση της Επιτροπής της 28/9/2017, COM(2017) 555 - Αντιμετώπιση του παράνομου επιγραμμικού περιεχομένου - Προς την ενίσχυση της ευθύνης των επιγραμμικών πλατφορμών, σ. 3.

Πλέον σήμερα οι περισσότεροι πάροχοι δεν περιορίζονται σε έναν ουδέτερο, παθητικό και τεχνικό ρόλο, αλλά με κάποιον τρόπο διευκολύνουν, προωθούν ή υποστηρίζουν πράξεις τρίτων.

Ερωτήματα γεννά η νομική μεταχείριση νέων μορφών παροχής υπηρεσιών διαδικτύου όπως αυτές σκιαγραφούνται στο ψηφιακό περιβάλλον με τον όρο ψηφιακές – επιγραμμικές πλατφόρμες. (π.χ. ιστοσελίδες που φιλοξενούν σχόλια τρίτων αναγνωστών ή χρηστών, συνεργατικές εγκυκλοπαίδειες, μηχανές αναζήτησης, πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστολόγια, πλατφόρμες διαμοιρασμού ψηφιακού οπτικοακουστικού περιεχομένου). Πλέον ένα μεγάλο μέρος της διάδοσης ψηφιακού περιεχομένου λαμβάνει χώρα μέσω μιας ψηφιακής πλατφόρμας μεταφόρτωσης και διαμοιρασμού περιεχομένου (YouTube, Dailymotion, MySpace, Vimeo), όπου το περιεχόμενο δημιουργείται και μεταφορτώνεται από τους ίδιους τους χρήστες (User Generated Content).

Το εάν ένας πάροχος διαδραματίζει ενεργό ρόλο εκτιμάται κατά περίπτωση, γεγονός που εναπόκειται στο Δικαστήριο να κρίνει, ενώ σε επίπεδο κρατών μελών τα εθνικά δικαστήρια συχνά έχουν οδηγηθεί σε αντιφατικές αποφάσεις⁸.

Πολλές από τις ψηφιακές πλατφόρμες διαμοιρασμού περιεχομένου, επωφελούμενες από το καθεστώς νομικής ασάφειας, διακινούν ψηφιακό περιεχόμενο χωρίς άδεια, βλάπτουν δημιουργούς και δικαιούχους και νοθεύουν τον υγιή ανταγωνισμό θέτοντας σε δυσμενέστερη θέση εκείνες τις ψηφιακές πλατφόρμες που διακινούν αδειοδοτούμενο περιεχόμενο.

Αναμφίβολα θα πρέπει να διατηρηθεί το καθεστώς ασυλίας (safe harbor) για τους παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, να διασφαλιστεί η ουδετερότητα του διαδικτύου (net neutrality) και να αποτραπούν γενικευμένα προληπτικά μέτρα ελέγχου των διακινούμενων πληροφοριών.

Το ενδεχόμενο μετακύλισης της ευθύνης για τις διακινούμενες πληροφορίες στους ίδιους τους παρόχους, θα οδηγούσε σε ένα απόλυτο προληπτικό φιλτράρισμα του συνόλου των διακινούμενων πληροφοριών και την ουσιαστική κατάργηση του μοντέλου ανοικτής πλατφόρμας επικοινωνίας.

⁸ Σχτκ. Έγγραφο Εργασίας των Υπηρεσιών της Επιτροπής, Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την εκτέλεση/εφαρμογή της Οδηγίας 2005/29/EK για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, Βρυξέλλες, 25.5.2016 SWD(2016) 163 τελικό, ιδίως σ. 146 με παραπομπές.

Από την άλλη πλευρά θα πρέπει να υπάρξει μια ειδική νομική μεταχείριση για εκείνα τα επιχειρηματικά μοντέλα, τα οποία στηρίζουν την οικονομική τους άνθηση στην διακίνηση προστατευόμενου περιεχομένου χωρίς σχετική άδεια.

Ενδεικτικό παράδειγμα αυτής της σχέσης έντασης που έχει διαμορφωθεί είναι το παράδειγμα της πρότασης Οδηγίας για την Πνευματική Ιδιοκτησία στην Ψηφιακή Ενιαία Αγορά που κατατέθηκε από την Επιτροπή στις 14/9/2016 συνοδευόμενη από μια ογκωδέστατη (άνω των 400 σελίδων) Μελέτη Επιπτώσεων. Με κύριο σημείο τριβής το άρθρο 13, το οποίο αφορά τους παρόχους υπηρεσιών ανταλλαγής επιγραμμικού περιεχομένου, η πρόταση Οδηγίας έχει διχάσει την επιστημονική κοινότητα και έχει ακολουθήσει μια πορεία μακροχρόνιων διεργασιών με πληθώρα τροπολογιών βρίσκεται στη διαδικασία του τριμερούς διαλόγου.